

Obecný spravodaj

č. 65, ročník 1/ 2021

BAJANY

Vážení občania,

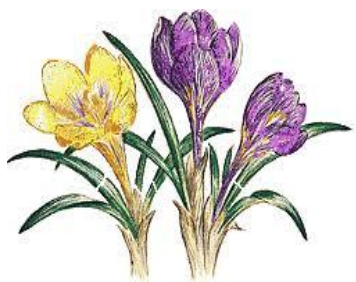
koncom začína začiatok. Tak isto ako aj koncom zimy začína jar. Pomaly sa všetky ľadovcové cencúle a zrkadlá ľadu premieňajú na tok zurčiaceho potôčika či rieky. Žblnkot riek, jazier a potokov sa rozlieha po celej prírode. Prvé púčiky sa prebúdzajú na stromčekoch, ktoré celú tuhú a tmavú zimu boli pokryté bielou prikrývkou trblietajúceho sa snehu. Celé toto divadlo ešte dotvára jarný vánok, ktorý prináša vôňu kvetov cez celú jarnú prírodu. Tu sa cesta jarou končí. No nesmúťte - o rok je tu zas!

Slovo na úvod...

Vážení spoluobčania,

v marci minulého roku sa začala pandemická situácia, ktorá poznačila naše životy. Ani v zlom sne by nás nenapadlo, že takto o rok budeme musieť skonštatovať, že pokračuje aj naďalej. Rúška a respirátory sa stali našou neoddeliteľnou súčasťou. Chýbajú nám kontakty s priateľmi, blízkymi, známymi... Pandémia koronavírusu poznačila aj prácu na obecnom úrade. Materská škola je zatvorená, obecný úrad pracuje v obmedzenom režime. Napriek všetkému sa snažíme urobiť aspoň tie najzákladnejšie veci pre občanov našej obce. Po zime prichádza jar a s ňou spojené práce na verejných priestranstvách. Zápasíme s problémom nedostatku pracovníkov, nakoľko táto situácia zastavila aj projekty na podporu zamestnanosti. Napriek všetkému život ide ďalej a my musíme hľadať cesty, spôsoby, ako riešiť problémy a niečo urobiť. Preto k vám prichádzame s Obecným

spravodajom, aby sme vám priblížili našu prácu, oboznámili vás s našou činnosťou a možno vám týmto „útlým“ spravodajom aj spríjemnili chvíle relaxu a veľkonočných sviatkov. Je otázkou budúcnosti, ako sa bude situácia ďalej vyvíjať a čo nám prinesú ďalšie mesiace roka. Onedlho privítame sviatky jari,

ktoré by mali byť naplnené radosťou. Ak to pandemická situácia dovolí, užite si ich v kruhu svojich blízkych, priateľov a známych, ak nie, musíme to prijať a brať situáciu taká aká je. Tešme sa aspoň z toho, že môžeme byť spolu v rodinách a prajme si, aby sme boli všetci hlavne zdraví

Redakcia Obecného spravodaja

Z pera pána starostu...

Vážení občania,

tak ako v minulosti, i teraz, vám po troch mesiacoch práce v tomto roku predkladám stručné zhodnotenie toho, čo sme robili a čo sme urobili, na čom sa pracovalo.

Napriek zložitej dobe sa život nezastavil, ide ďalej, možno v pozmenenej podobe, ale ide, žijeme, pracujeme. Hneď na začiatku roka, v prvých dňoch, sme do kuchyne KC dostali bielu techniku. Následne na to, prehliadkou priestorov kuchyne, sa do týchto priestorov naplánoval kuchynský nábytok k výrobe, ktorý v týchto dňoch nám spolu s ďalším nábytkom dodávateľ vyrobil a dodal. Aby sme zabezpečili ukončenie KC a tým ho pripravili k užívaniu, bolo potrebné zabezpečiť kolaudáciu. Ku kolaudácii sa museli pripraviť písomné stanoviská organizácií: RÚVZ, HAZZ, tepelný energetický certifikát, porealizačné zameranie, vklad do katastra, stanoviská VVS, VSD. Zabezpečením príslušných stanovísk sa dňa 17.02.2021 uskutočnila kolaudácia KC. Kolaudácie sa zúčastnili zástupcovia spoločností: Spoločný stavebný úrad V. Kapušany, stavebný dozor, Stami-a Michalovce, HaZZ Michalovce, Inšpektorát práce Košice, za OcÚ Bajany Bc. F. Genco. Bola urobená kontrola stavby v zhode s príslušnou dokumentáciou. Dňa 01.03.2021 bolo na KC vydané kolaudačné rozhodnutie. Tak ako to zvykne byť, nič nie je 100%-né, i tu sa našli chyby, ktoré v týchto jarných dňoch zhotoviteľ odstráni. Súčasne s tým sme pripravovali, aby sa s príchodom jari urobili patričné terénne úpravy.

Pretože obec pripravila výkresovú technickú dokumentáciu na rekonštrukciu obecnej budovy k žiadosti o NFP na energetickú úsporu verejných budov –ZŠ, využili sme túto možnosť, aby sa žiadosť opätovne obnovila a podala.

O sponzorský príspevok sme požiadali aj spoločnosť Nafta Gbely, a.s.

Na základe pandemickej situácie v štáte vláda rozhodla a nariadila III. kolo celoplošného testovania občanov. Testovanie sa uskutočnilo dňa 23.01.2021 v priestoroch obecného úradu v zabehnutom, osvedčenom zložení pracovníkov tak, ako tomu bolo v I. a II. kole. Rozdiel medzi I.,II.

a III. kolom bol v tom, že obec musela mať MOM, ktoré zabezpečilo testovanie. Celkove sa testovania v obci zúčastnilo 215 občanov. Touto cestou pracovníkom zabezpečujúcim prípravu ako i samotné testovanie verejne vyslovujem poďakovanie. V príspevku sa opäť vrátim ku KC.

Na základe priebehu predpokladám, že ukončením objektu KC, jeho zariadením, je objekt pripravený k užívaniu. Ak chceme, aby budova plnila svoj účel, je potrebné ďalej zabezpečiť zaregistrovanie KC na sociálnom odbore VÚC. K tomu je potrebné vypracovať –čo sme aj urobili- prevádzkový poriadok KC. Zaregistrovaním KC opäť musíme osloviť MPSVaR o jeho užívanie a prevádzku. Dlhá, trnitá cesta, kde veci sú v štádiu riešenia.

V čase prvých troch mesiacov sme mali kontroly z RÚVZ – 2x, HaZZ – 1x, ochrana osobných údajov – 1x. Obec viedla jednania ohľadne napojenia a užívania optického internetu a TV s realizátorom stavby T-com.

Na základe toho, že tento rok MPSVaR nevyhlásilo projekty prostredníctvom ÚP pre nezamestnaných občanov, občanov v HN, obec má problémy s vykonávaním množstva prác. V tejto veci sme vypracovali list, ktorý sme konzultovali s p. Fedorenkom a poslancom NR SR za „Sme rodina“ JUDr. M. Svrčekom, ktorých sme zároveň požiadali o pomoc. List sme adresovali na MPSVaR do rúk ministra PSVaR p. Bc. M. Krajniaka. Dočkali sme sa vyhýbavej a dosť nejasnej odpovede. Z médií sme sa dozvedeli o uzávierke mosta pri obci Stretava. V tejto veci sa uskutočnil s predsedom VÚC Ing. Trnkom a starostami dotknutých obcí dňa 25.02.2021 videohovor s prísľubom vybudovania náhradného premostenia, aby sa zabránilo niekoľko kilometrovým obchádzkam. Žiaľ, nestalo sa tak.

Na základe uvedeného sa uskutočnilo v Michalovciach opätovné stretnutie v predmetnej veci dňa 19.03.2021 s prednostkou Mestského úradu Michalovce Mgr. J. Margovou a starostami. O prijatom riešení a rozhodnutí máme byť pred uzávierkou mosta informovaní.

V týchto dňoch, napriek problémom sa nám podarilo v obci 6x vyzbierať od občanov konáre a tieto poštiepkovať. Po 2 rokoch zbierania konárov s tým nemôžeme a nechceme skončiť. Verím, že mnohým z vás sme tým pomohli a vyriešili vaše problémy s likvidáciou konárov.

Sme pred veľkonočnými sviatkami. Tak ako po minulé roky, pracovníčky ocÚ pripravujú veľkonočnú výzdobu. Za realizáciu výzdoby obce patrí vďaka p.

I. Bosnyákovej a p. Mgr. D. Agárdi. Verím, že za výzdobu sa nebudeme hanbiť a tak ako v minulých rokoch bude občanmi vyhľadávaná a navštevovaná.

V ďalšej časti príspevku vám prinášam chronologický prehľad prác od 01. 01. 2021 do 31. 03. 2021

- 07.01.2021 – Dovezené zariadenie do kuchyne KC
- 11.01.2021 – Pracovné otvorenie kalendárneho roku 2021
- 12.01.2021 – Vypracovaná a odoslaná monitorovacia správa KC
 - Porealizačné zameranie KC – vklad do KÚ
- 14.01.2021 – Servis na traktore „KUBOTA“
- 15.01.2021 – Opravený malotraktor na kosenie
- 21.01.2021 – RÚVZ – KC – rozbor vody – Mgr. Ciberej
 - Poskytnuté materiály k vypracovaniu ž o NFP obecná budova (ZŠ)
 - Ing. Uram Prešov
- 22.01.2021 – Zriadenie „MOM“ – Ing. Čel'ovský – testovanie
- 23.01.2021 – III.kolo celoplošného testovania v SR – COVID-19
- 26.01.2021 – Žiadosť Nafta a.s. – sponzorský príspevok
- 27.01.2021 – Nábytok do kuchyne pre KC – Ing. M. Machala
- 28.01.2021 – Schválenie pracoviska KC RÚVZ Michalovce – Mgr. Šoltésová
- 02.02.2021 – Orezávanie stromov v smere na Vysokú n/ Uhom
- 05.02.2021 – List MPSVaR – minister Bc. M. Krajniak
- 09.02.2021 – Vyhlásené verejné obstarávanie k ž – NFP obecná budova
- 10.02.2021 – Zasadnutie mikroregiónu Čierna voda – Uh – Zemplínska Široká

- 11.02.2021 – Objednanie nábytku do kuchyne KC – druh, rozmiestnenie, farba
- 12.02.2021 – Podpis ž- NFP – Ing. V. Uram – Prešov- obecná budova
- 15.02.2021 – HaZZ Michalovce – stanovisko k objektu KC
- 16.02.2021 – Konzultácia o terénnych úpravách – Výsadba zelene objekt KC
- Konzultácia k vyhlásenej výzve OÚ Michalovce k ž-NFP
- 17.02.2021 – KOLAUDÁCIA KC Bajany – zástupca IBP- KE Ing. A.Hančuľak
- Položený veniec k rakve nebohého p. farára Mgr. J. Križalkoviča v Lekárovcich za občanov obce, za OcÚ
- 19.02.2021 – Riešenie možnosti ako zaevidovať KC na VÚC KE, roznosenie respirátorov po dedine pre seniorov
- 23.02.2021 – Jednanie s T-com o napojení občanov obce a obce na internet
- 24.02.2021 – Uzavreté „VO“ k ž-NFP obecná budova – vyhodnotenie
- 25.02.2021 – Videohovor s predsedom VÚC – p. Ing.Trnka-most –Stretava – uzatvorenie
- 01.03.2021 – Vydané kolaudačné rozhodnutie KC
- 08.03.2021 – Konzultácia možnosti vypracovania ž-NFP –obecná budova- obchod
- 09.03.2021 – Oprava deliacej steny v KC
- 10.03.2021 – Revízia rozlúčková sieň – chladnička
- 15.03.2021 – Vypracovaný návrh prevádzkového poriadku KC
- 16.03.2021 – Návrh „prevádzkového poriadku KC“ – odoslaný na pripomienkovanie RÚVZaH MI a Mgr. Chromá – VÚC
- 17.03.2021 – Kontrola materiálov – ochrana osobných údajov – Ing. Mlynár
- 22.03.2021 – Príprava k podpisu zmluvy „VO“ ž-NFP - obecná budova
- 23.03.2021 – 24.03.2021 – Veľkonočná výzdoba obce
- 24.03.2021 – 26.03.2021 – Dovezené zariadenie, nábytok, kuchyňa- KC montáž,
- 6x zber konárov– štiepkovanie, - 5x čistenie snehu z ciest, chodníkov
- Z uvedeného prehľadu, ktorý som vám predložil, a ešte z mnohých ďalších vecí, ktoré sme riešili, je vidieť, že napriek zložitej dobe, dodržiavaniu hygienických predpisov, sme „niečo robili“ tak , aby obec žila a napredovala. Prajem Vám pekné a požehnané veľkonočné sviatky, zdravie, pohodu, porozumenie.

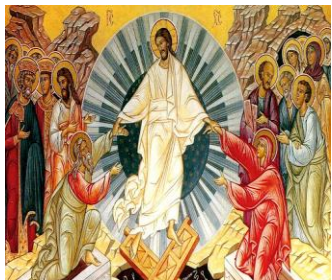
Bc. František Genco, starosta obce

"Hovoríme o vzkriesenom Kristovi..."

Christos voskrese! Voistinu voskrese!

Radostnú udalosť Vzkriesenia si pripomínáme pozdravom, ktorý zaznieva doma, na ulici i v chráme. Bohužiaľ aj tento rok, sa budú sláviť v chráme sväte liturgie bez veriacich. „Výkonná moc v krajine obmedzila náboženskú slobodu“, povedal arcibiskup Zvolenský.

Duchovná starostlivosť sa nedá poskytnúť cez televíziu a rozhlas. Ľudia bez ťažkostí môžu stáť vedľa seba v doprave, v obchodoch, na výdajných miestach, pri výrobných linkách, ale do chrámu a ani na sväte liturgie už mesiace nemôžu prísť. Je to neprimerané zasahovanie do náboženskej slobody. Ani za totalitného režimu, chrámy neboli zatvorené. Pritom naši susedia vôbec nemajú plošné zákazy bohoslužieb.

Lenže ani to nás vôbec nemôže odradiť od našej viery. Musíme ju práve, aj v takýchto chvíľach vedieť dať do popredia. Hovoríme o Vzkriesenom Kristovi. Budme prvými ohlasovateľmi radostnej zvesti, že Kristus vstal z mŕtvych. Ježiš povedal: Každého, kto mňa vyzná pred ľuďmi, aj ja vyznám pred svojím Otcom, ktorý je na nebesiach. (Mt 10, 32) Vyznanie, o ktorom hovorí Ježiš, je vyznanie naším vlastným životom a skutkami. Vyznanie, ktoré mohol urobiť sv. Štefan, keď na krivdu odpovedal slovami: „Pane, nezapočítaj im tento hriech“, vyznanie, ktoré urobil vo väzení blahoslavený Pavol Peter Gojdič, keď na kopance a bitky pokorne a s láskou povedal, že jemu tu (vo väzení) nikto neublížil, a naše vyznanie, keď sme v každodennom živote pozvaní žiť evanjelium, milovať a odpúšťať, aj keď máme rôzne obmedzenia.

Prajem Vám, spolu so svojou rodinou, požehnané prežívanie PASCHY!

o. ThDr. Marek Pejo, PhD., farár Lekárovce

Ďakujeme Bohu za milosť...

Čo hľadáte živého medzi mŕtvymi? Niet Ho tu, ale vstal. Rozpomeňte sa, ako vám hovoril, keď bol ešte v Galilei, že Syna človeka musia vydať hriechnym ľuďom do rúk a ukrižovať a že v tretí deň musí vstať z mŕtvych.

I rozpomenuli sa na Jeho slová. (Lk 24)

Milí bratia a milé sestry!

Z Božej milosti prežívame pôstny čas a nech sa už deje čokoľvek vôkol nás, jedno je isté, že v duchu sa pripravujeme na Veľkú noc. Možno aj tieto sviatky budú smutnejšie ako inokedy, ale hlásame, že Ježiš Kristus zvíťazil nad smrťou a zatratením. Táto skutočnosť je pre nás v tomto hriechnom svete veľkým potešením, kde sa denne stotožňujeme s tým, že náš krátky časný život je pominuteľný, poznačený trápeniami, hriechmi a neprávosťami. Bez Veľkého piatku nemôžu byť Veľkonočné sviatky! Bez smrti nášho starého ja nemôžeme vstať z mŕtvych spolu s Kristom na nový a Bohu sa ľúbiaci život. Pán Ježiš však preto prišiel do tohto pominuteľného sveta, aby ho zachránil a za všetky naše hriechy a prestúpenia. Nezostáva nám nič iné, len sa zo srdca poďakovať Bohu za nám preukázanú prevelikú milosť, skrze ktorej sme spasení a vykúpení. V tejto viere a nádeji sa pripravujeme v tichosti našich sŕdc na VEĽKONOČNÉ SVIATKY. Nech vzkriesený Kristus vstane aj v našich srdciach a Jeho vykupiteľské dielo posilní našu nádej pre večný život.

***Ó, zástupy nebeské i národy pozemské,
dnes radostne plesajte a veselo spievajte,
veď Pán Ježiš zmŕtvych vstal
a nám nebo prichystal.***

POŽEHNANÉ PREŽITIE VEĽKONOČNÝCH SVIATKOV VÁM
PRAJE

FARÁRKA MGR.HENRIETA KONDÁŠOVÁ S RODINOU

Namiesto príhovoru...

Na tomto mieste mal byť veľkonočný príhovor rímskokatolíckeho pána farára. Namiesto neho prinášame tento smútočný príhovor:

...tak nám odišiel človek, pán farár Mgr. Jozef Križalkovič. Za tie roky – a nie je ich málo, za dvadsať dva rokov sme si na neho zvykli. Stretávali sme ho, počúvali sme ho, rozprávali sme sa s ním. Počúvali sme ho ako človeka, ako duchovného otca. Vedel nás

osloviť, vedel sa nám prihovoriť. Rozprával ako človek, jasne, zrozumiteľne, šíril okolo seba pokoj a uspokojenie. Do nášho života vnášal pocit plnosti a rozvahy. Pri rozhovore s ním, pri návšteve obecného úradu, školy, kde vyučoval žiakov náboženskú výchovu, pri náhodných stretnutiach, si človek uvedomoval, že sa rozpráva so vzdelaným človekom, vnútorne vysporiadaným, pokojným, uvedomelým, ktorý vie čo chce, ide za

svojím cieľom, je o ňom presvedčený. Pán farár, boží človek, ktorému sme zverovali naše hriechy, naše tajomstvá, ktorý si nás s pokorou vypočul, prostredníctvom ktorého sme oslovovali nášho Pána, odišiel na večnosť. Odišiel rýchlo, bez rozlúčky, nepovedal nám zbohom či dovidenia...Situácia v dnešnom zložitom svete, chaos, ktorý vládne všade okolo nás, sa nám nedovolili s pánom farárom ani rozlúčiť, odprevadiť ho na jeho poslednej ceste, povedať mu zbohom. Myslime na neho, pamätajme si ho len v dobrom. Nech odpočíva v pokoji, nech mu je zem ľahká.

Pracovníci Obecného úradu Bajany

Z práce aktivačných pracovníkov...

Vážení občania,

máme za sebou prvé tri mesiace roku 2021. Všetci sme dúfali, že sa tento rok začne lepšie a situácia okolo koronavírusu sa aspoň čiastočne upokojí. Nestalo sa tak. Každý deň počúvame o nových prípadoch a čo je na tom najhoršie,

máme nespočetné množstvo mŕtvych. Hoci sa snažíme dodržiavať prísne hygienické opatrenia, nikto nemá istotu, že sa nenakazí. Ostáva nám už len veriť, že tento hrozný stav sa začne meniť k lepšiemu.

Situácia v našom štáte má vplyv aj na prácu pracovníkov obecného úradu. Pracujeme v obmedzenom režime, časť týždňa pracujeme z domu a snažíme sa vyriešiť vaše

požiadavky prostredníctvom telefónu. Pod vplyvom núdzového stavu sa pozastavili aj projekty cez úrad práce na zvýšenie zamestnanosti, ktoré naša obec plne využívala. Pomáhala tým nezamestnaným občanom, ale aj obci, nakoľko títo pracovníci sa postarali o poriadok v obci aj v priestoroch mimo našej obce. V súčasnosti máme cez ÚP zamestnaného iba jedného pracovníka. Doteraz mali zakázané pracovať aj UoZ zaradení na MOS §12. Na základe našej žiadosti nám michalovský úrad práce umožnil od 11.03., aby títo pracovníci opäť pracovali pri dodržaní prísnych hygienických pravidiel.

Počas zimných mesiacov sme odpratávali sneh z obecných ciest, obecných chodníkov a ostatných verejných priestranstiev. Ďakujem pracovníkom, ktorí tieto práce vykonávali aj mimo pracovného času, či už vo večerných alebo skorých ranných hodinách. Od 10.3. 2021 sme

začali so zberom a štiepkovaním konárov, ktoré ste vy, naši občania, mali vyložené na svojich mostíkoch či priekopách. Začali sme s úpravou

záhonov pred obecným úradom, so strihaním kríkov a stromov. Pracujeme na veľkonočnej výzdobe, ktorú tradične umiestňujeme pred obecným úradom. Aj touto výzdobou sa vám tradične snažíme spríjemniť veľkonočné dni. Plánujeme začať s vykosovaním starého cintorína a vyrubovaním krovín, aby sme korigovali rast náletových drevín. S teplejším počasím onedlho začne rásť aj tráva, ktorú budeme musieť vykosovať. Práce je naozaj viac než dost'. V súčasnosti však naozaj robíme iba to, čo s obmedzeným množstvom pracovníkov zvládame. Veríme, že situácia v našom štáte sa začne postupne meniť k lepšiemu a my sa budeme môcť vrátiť do zabehaných koľají a pracovať pre obec, pre občanov našej obce tak, ako sme to robili doteraz. Je to naše úprimné želanie. Začiatok apríla je spojený so sviatkami Veľkej noci. Pri tejto príležitosti vám prajem ich príjemné a veselé prežitie. Nech už budú akékoľvek, vážme si to, čo máme a želajme si veľa zdravia, trpezlivosti a dobrej vôle. Nech nie sme pozitívni na koronavírus, ale budme pozitívne naladení v každej situácii.

Želám vám všetko dobré

Ibolya Bosnyáková, koordinátorka aktivačných prác

TSP pracuje pre vás...

Vážení Bajančania,

posledný rok bol naozaj zvláštny. Najpoužívanejšie slová boli, a žiaľ aj naďalej sú virus, COVID-19, pandémia, núdzový stav, kríza, korona, testovanie... Mnohí z nás už toho máme naozaj dosť. Po prijatých opatreniach je často dedina ako vyľudnená, deti nechodia do školy, ľudia, ak nemusia, necestujú.

Každý z nás sa v tomto období musí nejakým spôsobom chrániť. Na verejnosti je potrebné mať prekryté horné dýchacie cesty, pri vstupe do obchodu či inej inštitúcie musíme mať respirátor. Práve v nedávnej dobe ste si mohli nájsť vo svojich schránkach obálku z OcÚ a v nej respirátor pre našich seniorov, ktorí sú aj naďalej jednou z najohrozenejších skupín.

Od kedy boli sprísnené opatrenia, aj my, na obecnom úrade musíme pracovať v obmedzenom režime. Aj napriek tomu sme stále k dispozícii a ak nás nenájdete v kancelárii, vždy nám môžete zavolať na t.č., ktoré sú uvedené na verejne dostupných miestach – na dverách OcÚ, kancelárie TSP aj TP, na informačných tabuliach.

Doručovanie liekov naďalej vybavujeme každý štvrtok, preto Vás žiadam, aby ste lieky nahlasovali najneskôr v stredu dopoludnia. Apelujeme hlavne na to, aby ste si kontrolovali trvanie preskripcií od odborných lekárov, nakoľko niektoré lieky vám obvodný lekár v ZS Bežovce predpísať nemôže.

V predchádzajúcich týždňoch sme vám pomohli vybaviť žiadosti o SOS dotáciu. Táto dotácia je určená pre tých, ktorí od 12.03.2020 stratili zamestnanie a nepoberajú dávku v nezamestnanosti. Ak patríte medzi tých, ktorí prišli o prácu a potrebujete bližšie informácie, neváhajte nás kontaktovať.

Na informačných tabuliach vždy nájdete aktuálne informácie. Tieto verejné priestory sú niekoľkokrát mesačne dezinfikované. Okrem nich pravidelne dezinfikujeme priestor v okolí OcÚ, priestranstvá pred obchodmi a autobusové zastávky.

Počas obdobia činnosti TSP v obci zažívame rôzne chvíle. Často vážne, kedy vám pomáhamo riešiť ťažké životné situácie. Vtedy si najviac

uvedomujeme, že človek nikdy nevie čo ho čaká, má si vážiť to, čo má a myslieť pritom aj na budúcnosť. Našťastie sú tu aj veselé zážitky, ktoré nám vyčaria úsmev na tvári ako napríklad pri vašich jubileách, kedy vám zo srdca prajeme to najcennejšie - pevné zdravie.

Verím, že čoskoro sa všetko vráti do starých dobrých koľají a budeme sa

stretávať častejšie už v riadnom pracovnom čase.

Prajeme Vám príjemné chvíle pri čítaní nášho Spravodaja a veselú Veľkú Noc :)

Mgr. Dominika Agárdi, TSP Bajany

Deti a koronavírus...

Vážení občania,

pandémia zvaná koronavírus bola na začiatku od nás veľmi vzdialená. Epidémia sa však rozšírila aj na Slovensko. Aké však ťažké to musí byť pre deti? Nerozumejú situácii, v ktorej sa náhle ocitli. Zo dňa na deň prišli o veci, ktoré boli doteraz samozrejmé. Chodenie do škôlky a školy, na záujmové krúžky. Stretnutia

s kamarátmi, návštevy starých rodičov či výlety. Karanténa ich "uväznila" na istý čas spolu s rodičmi a súrodencami v domovoch. Zrazu sú 24 hodín denne s rodičmi, ktorých predtým videli dve tri hodiny pred spaním. A rodič už pre nich nie je len rodič.

Stala sa z neho i pani učiteľka,

najlepší kamarát Jakub, teta kuchárka, Maja, ktorá vedie dramatický krúžok. Vzťah rodič - dieťa sa v kontexte karantény posunul do celkom novej roviny.

Prvá otázka, ktorú si po prepuknutí epidémie položil snáď každý rodič znela: „Môže ochoriť aj moje dieťa?“ A odpoveď znie: „Môže. Deti sú na nakazenie novým koronavírusom rovnako náchylné ako dospelí. Jeden zásadný rozdiel je však v tom, že na rozdiel od dospelých nemajú také komplikácie v priebehu ochorenia, ale môžu chorobu prenášať.“

Dospelí sa dokážu chrániť pomerne účinne rôznymi opatreniami, aby sa epidémia nešírila. Celú situáciu si uvedomujú. Deti, najmä tie najmenšie, si to neuvedomujú vôbec. Ako ich teda máme chrániť pred nebezpečným koronavírusom? „V prvom rade by sa mal chrániť rodič sám, pretože je v najužšom kontakte s dieťaťom. Tým mu zároveň ide príkladom, ako sa treba správať.“

Chráneniu detí pred koronavírusom napomáha aj:

- Dôkladné umývanie rúk
- Vyvážená a pestrá strava
- Dostatočný príjem vitamínov a minerálov
- Dostatok spánku
- Dobre fungujúci imunitný systém
- Nosenie ochranných pomôcok (rúška)
- Pobyt na čerstvom vzduchu

Deti, koronavírus a škola

Epidémia koronavírusu neprinesla len zmenu vzťahov, ale i množstvo otázok. Deti sa pýtajú, pretože sa denne dozvedajú informácie, ktoré ich môžu vystrašiť. Je nesmierne dôležité a pre dieťa motivujúce stanoviť si určité pravidlá a vytvoriť štruktúru týždňa.

Veľa sa s deťmi rozprávajte. Každé dieťa je iné a na situáciu, ktorá momentálne ovláda celú spoločnosť reaguje inak.

Nevyvolávajte zbytočnú paniku. Najdôležitejšie je, aby sa najskôr samotný rodič dokázal zorientovať v záplave informácií a našiel si dôveryhodné zdroje. Vytvorte si s deťmi režim. Je nesmierne dôležité a pre dieťa

motivujúce stanoviť si určité pravidlá a vytvoriť štruktúru týždňa. Pre dieťa a rovnako i pre rodiča je mimoriadne náročné zvládanie všetkých nových situácií, ktoré pandémia a s ňou súvisiaca karanténa prinášajú. Musíme si uvedomiť, že sa nachádzame v extrémnej situácii, ktorá so sebou môže priniesť aj extrémne alebo intenzívne emócie. Tie ale nemusia byť nevyhnutne negatívne. Závisí to od uhla pohľadu a osobného nastavenia. Vnímajme preto tento čas ako príležitosť venovať sa svojim deťom viac a naplno. Preto pevne veríme, že brány našej materskej školy čoskoro otvoríme.

Na záver vám všetkým prajem, aj napriek tejto nepriaznivej situácii, príjemné prežitie Veľkonočných sviatkov, veľa radosti a pohody

Bc. Alica Salayová, riaditeľka MŠ

Školská jedáleň...

Vážení spoluobčania,

prvé tri mesiace tohto roka 2021 ubehli ako voda a k nám opäť zavítala jar. Počas týchto mesiacov naša školská jedáleň bola zatvorená a jej prevádzka bola narušená pandémiou korona vírusu.

S jarou sú aj úzko späté veľkonočné sviatky - Veľká noc, ktorá je najstarším a najvýznamnejším kresťanským sviatkom, preto by som Vám chcela v mene školskej jedálne popriať

**“Maľované vajíčko, pekný úsmev na líčko,
k tomu zdravia dost, peknú Veľkú noc.”**

Každý z Vás si určite počas týchto sviatkov pochutná na dobrom jedle, ale aj na sladkom zákusku, preto prijmite od nás tento recept.

PUNČOVÉ REZY

INGREDIENCIE

vajce 10 ks, kryštálový cukor 220 g, vanilínový cukor 1 balíček, citrón 1ks
hladká múka 270 g, červená potravinárska farba 1 štipka, džem 300 g

NA CUKROVÝ SIRUP

kryštálový cukor 315 g, voda 315 ml, rumová esencia 1PL, punčová esencia 1PL

NA CUKROVÚ POLEVU

práškový cukor 200 g, citrón 2 ks, červená potravinárska farba 1 štipka,
čokoláda na ozdobu

POSTUP:

Žĺtky, 100 g cukru, vanilínový cukor a nastrúhanú citrónovú kôru z jedného citróna vyšľaháme do penista. Z bielkov a zo 120 g cukru vyšľaháme tuhý sneh. Tieto dve hmoty spojíme a primiešame múku.

Z cesta si odložíme tri štvrtiny, zvyšnú jednu štvrtinu zafarbíme červenou potravinárskou farbou rozmiešanou v 1 lyžičke vody. Obe cestá pečieme zvlášť na plechu vystlanom papierom na pečenie asi 20 až 30 minút pri teplote 180 °C. Po upečení ich necháme vychladnúť. Potom biely plát priečne prekrájame na dve polovice.

Cukrový sirup: Do vody dáme variť cukor, pokým nevznikne hustejšia zmes. Keď vychladne, pridáme do nej punčovú a rumovú arómu.

Prvý biely plát cesta potrieme z jednej strany džemom. Druhou stranou ho položíme na plech vystlaný papierom. Položíme naň červený plát, ktorý poriadne navlhčíme cukrovým sirupom. Aj druhý bledý plát natrieme z jednej

strany džemom. Natretou stranou ho položíme na červený plát a zaťažíme doskou. Pláty necháme do druhého dňa tak, nech sa dobre spoja. Druhý deň potrieme vrch zákuska tenkou vrstvou džemu. Po dĺžke prekrájame na polovice alebo na tretiny.

Cukrová poleva: Vymiešame spolu cukor, šťavu z dvoch citrónov a červenú potravinársku farbu rozmiešanú v 1 lyžičke vody. Punčové rezy potrieme na vrchu polevou a ozdobíme čokoládou.

Na záver by som vám, ešte raz poprial krásne požehnané sviatky a dúfam, že po Veľkej noci sa otvoria brány materskej školy a aj školskej jedálne a opäť sa všetci v zdraví stretne.

Lívia Mižová, vedúca ŠJ

Zamyslenie...

Z neobvyklého a zvláštneho roku 2021 máme za sebou už tri mesiace. Od 12. marca 2020 nás trápí koronavírus – COVID 19, Platí vládou vyhlásený núdzový stav. Je pandemická situácia. Veľa prevádzok, obchodov, organizácií, inštitúcií je zatvorených, nepracujú. Množstvo organizácií pracuje v skrátrenom Čase. To, čo sme si nevedeli donedávna predstaviť, sa stalo realitou. Množstvo pracovníkov, žiakov pracuje a učí sa od počítača z domu, majú tzv. home Office. Pred rokom nám stačili doma ušité plátenné rúška, dnes je dané nariadením povinne nosiť respirátory. Nosíme ich a mnohokrát nespoznávame jeden druhého. Pred rokom sme sa báli nakazenia, mnohí z nás chorobu už prekonali. Tri krát sme sa povinne celoplošne testovali. Medzitým sa každý z nás chodí pravidelne testovať, minimálne raz za týždeň. Ak niekde ideme, všade je potrebné negatívne potvrdenie o teste. Pred rokom sme mali niekoľko nakazených za deň. Dnes ich počítame na dva – tri tisíc denne. Zvykli sme si, že takmer sto ľudí denne z nášho malého Slovenska umrie a opustí nás. Nemôžeme sa s blízkymi, známymi ani dôstojne rozlúčiť, odprevadiť ich na ich poslednej ceste. Jeden druhého sa bojíme, vyhýbame sa stretnutiam, kontaktom, rozhovorom...Na znak úcty a priateľstva si nepodávame ruky. Pri tom všetkom riešime a vybavujeme veci, lebo náš každodenný život ide ďalej. Čakáme na vakcíny, na očkovanie, mnohí ako na spasenie. Dost' nás bieda – choroba trestá. Ale zmenili sme sa? Poučili sme sa? Myslím, že nie. Pre chorobu, karanténu, preto, že máme voľno a nepracujeme, máme dostatok času. Rozmýšľame, vymýšľame...Vidíme druhého, vidíme jeho chyby, nedostatky, máme priestor, čas, techniku, aby sme ho verejne obvinili, zaútočili na neho. Pritom nevidíme seba, nevidíme svoje chyby. Nevieime sa porozprávať, odpustiť, poradiť, podať pomocnú ruku. Niet vzájomného porozumenia. Povedzte, kde sme sa to dostali?

Porozmýšľajte, povedzte, akú zvláštnu dobu žijeme? Kde sme sa dopracovali? Čo nám prinesie zajtrajšok a budúcnosť? Uvidíme. Čas veľa vecí vyrieši, Čas nám to ukáže.

Bc. František Genco, starosta obce

Z každého rožku trošku...

• **Starostlivosť o ŽP** je koncepcia, ktorú zaujala spoločnosť smerom k životnému prostrediu. **Cieľom** starostlivosti o životné prostredie je zachovať alebo zlepšiť jeho kvalitu s ohľadom na všetky organizmy vrátane človeka, pri dodržiavaní zásad udržateľného rozvoja. Starostlivosť o ŽP **sa realizuje ako tvorba a ochrana životného prostredia.**

Ochrana ŽP zahŕňa činnosti, ktorými sa predchádza znečisťovaniu alebo poškodzovaniu ŽP, alebo sa toto znečisťovanie obmedzuje a odstraňuje. Toľko definícia. Nájdu sa medzi nami jedinci, ktorí si svoje životné prostredie nevážia.

Svedčí o tom veľké množstvo odpadu, ktoré na nás „vykukuje“ z priekop, odstavných plôch, parkovísk... Človeku sa až rozum zastavuje, prečo to ľudia robia, veď znečisťujú prostredie, ktorého súčasťou sú aj oni, ich deti. Našťastie sa nájdu jedinci, ktorým ochrana životného prostredia leží na srdci. Dokazujú to aj svojimi činmi. Pri prechádzkach jarnou prírodou spájajú príjemné s užitočným a zbierajú odpad po nezodpovedných jedincoch. Jednou z nich je Mgr. Marcela Karchová.

Patrí im za to veľká vďaka. Ochrana životného prostredia by mala byť dôležitou súčasťou nášho každodenného života.

• **Medzinárodný deň žien** sa tradične slávi 8. marca. Pri tejto príležitosti želim všetkým ženám, manželkám, dcéram, babičkám, spolupracovníčkam dobré zdravie, šťastie, veľa úspechov, porozumenia a lásky. 28. marca slávia svoj sviatok **naši učitelia**. V ich **záslužnej práci** im prajem hlavne **veľa trpezlivosti pri výchove mladej generácie**.

• Máme jar, čakajú nás veľkonočné sviatky, sviatky jari. Každý z nás sa usiluje doma urobiť poriadok, urobiť jarné práce, medzi ktoré patrí orezávanie stromov a kríkov. Orežávaním nám zostávajú konáre. Obec vďaka technike, ktorú získala cez NFP, pravidelne tieto konáre zbiera a štiepkuje, žiadam vás o dodržiavanie určitých pravidiel, dodržiavanie harmonogramu. Pri vynášaní konárov a pri ich urovnávaní, nie nahádzaní krížom-krážom ako seno. Do vnesených konárov nepochybne nepatria plechovky, plastové fľaše, drôty s konármi od hrozna, korene so zeminou a množstvo ďalších vecí.

Je zarážajúce a prekvapujúce, že niektorí občania vykladajú také množstvo konárov, že to vyzerá, akoby vyrezali všetky stromy. Vážení občania, tieto služby obec zatiaľ poskytuje bezplatne, na náklady obce. Verte, nestojí to malé peniaze. Schválením obecného zastupiteľstva poskytuje obec občanom obce i ďalšie služby. Obdržaním malotraktora Locust a prídavných zariadení dokážeme urobiť množstvo práce. Práce, na ktorú v súčasnosti nemáme ľudí.

Verím, že v minulom roku sme množstvu občanom pomohli. Obdržaním danej techniky, sa obec stala nezávislou, technicky silnou obcou. Túto techniku si je treba šetriť a chrániť do budúcnosti. Je to na nás. Zároveň oznamujeme občanom, že posledný zber konárov sa v jarnom období v obci bude konať **dňa 14. apríla** po veľkonočných sviatkoch. Ďalší zber sa potom uskutoční až v jeseni. Prosíme občanov, aby sa podľa toho zriadili a nežiadali vývoz konárov mimo určených termínov.

- V obci je zriadený Denný stacionár, ktorý prevádzkuje spoločnosť ANNA – Mária Horňa. Minulý týždeň nás telefonicky a listom požiadali o možnosť znovu otvorenia prevádzky DS. Po dohode s prevádzkovateľom **Denný stacionár nebude pre klientov otvorený** kvôli zlej pandemickej situácii a pre ochranu najzraniteľnejších skupín občanov – dôchodcov. Stanovisko obce je zverejnené na informačnej tabuli pred COOP Jednota a na nástenke OcÚ. Každý z dotknutých sa môže so stanoviskom obce oboznámiť. Dôvodom je, aby v obci nekolovali nepodložené reči a ohovárania.

- **Pracovná doba na Obecnom úrade Bajany počas veľkonočných sviatkov :**

01. 04. 2021 - štvrtok – dovolenka
02. 04. 2021 – piatok – sviatok
05. 04. 2021 – pondelok – sviatok
06. 04. 2021 – utorok – dovolenka

Obecný úrad bude otvorený v stredu 07. 04. 2021.

Bc. František Genco, starosta obce

Jarné zamyslenie...

Dvaja ťažko chorí muži ležali spolu v jednej nemocničnej izbe. Met bol po ťažkej operácii očí a hrozilo mu že oslepne. Mark mal vážne problémy s obličkami a potreboval transplantáciu, no nájsť vhodného darcu nebolo také jednoduché. A tak celé dni trávil v opatere nemocničného personálu a čakal, že sa stane zázrak. Jeho posteľ bola umiestnená pri jedinom okne v celej izbe. Spolubývajúci sa rýchlo spriatelili a aby im ubehol čas, veľa sa zhovárali.

Mark ležal pri okne a každý deň hľadiac von z okna rozprával svojmu spolubývajúcemu, čo sa deje vonku za nemocničným oknom. Hoci to jeho nový priateľ nemohol vidieť, lebo mal po operácii obviazané oči, dokázal si to vďaka jeho kvetnatým opisom krásne predstaviť. Hovoril mu o krásnom parku, kde ľudia chodia oddychovať a nádherných kvetoch a farbách, aké im

jarná príroda toho roku opäť prichystala. Obaja mali v parku už i svoje obľúbené postavy, ktoré do parku chodievali venčiť svojich psov, zahrať sa s deťmi či na zaľúbené prechádzky. Mark svojmu priateľovi detailne opisoval, čo každý z nich vonku robí a hádali, o čom sa asi dvojice rozprávajú. Mnohokrát sa na týchto príbehoch spolu smiali a ťažký čas bolesti a zotavovania im tak spoločne ubiehal lepšie.

Jedného dňa Met povedal svojmu priateľovi Markovi: „Ďakujem ti, za to, čo pre mňa robíš. Ďakujem, že si sa stal mojimi očami. Veľa to pre mňa znamená.“

Mark iba kývol rukou a povedal: „To nestojí za reč. Ak by si bol na mojom mieste, urobil by si to určite pre niekoho iného rád.“

Jedného dňa prišla do izby sestra, aby Marka odviezla na operáciu. Našiel sa darca a Marka mohli konečne okamžite operovať. Mark už však operáciu nezvládol. Keď to Metovi sestra oznámila, veľmi sa ho to dotklo. Vôbec nečakal, že by to mohlo dopadnúť inak ako dobre. Niesol to ťažko, lebo za ten krátky čas sa z nich stali skutoční priatelia. Zrazu

zostalo v ich izbe neskutočné ticho. Žiadny smiech a veselé historky, ani milenecké drámy odohrávajúce sa za oknom už nikto viac nerozprával. Metovi to veľmi chýbalo. Chcel aspoň na chvíľu zahnať žiaľ a ticho, ktoré v izbe zavládlo a tak, keď do izby vošla sestra, poprosil ju, aby sa pozrela von z okna a aby mu aspoň chvíľu rozprávala, čo vidí vonku v parku. Sestra odtiahla žalúzie a povedala: „Pane, dnes je vonku krásny deň, svieti slniečko, no žiadny park z vášho okna nevidieť. Za oknom je len stará tehlová stena. To je všetko.“

Met zostal ako obarený. „To nie je možné,“ namietal Met. „Mark mi každý deň rozprával toľko príhod a krásnych i smiešnych vecí, čo sa tam diali. Pozrite sa ešte raz z druhého okna.“

Sestra mu odpovedala: „Pane, v izbe máte len jedno okno. A skutočne za ním nič nie je. Viete, pán Mark bol naozaj výnimočný človek. Hoci trpel veľkými bolesťami, nikdy sa nesťažoval. A veľmi rád rozosmieval ľudí. Ale to ste už určite za ten čas zbadali. Myslím, že presne vedel, prečo robil to, čo robil. Chcel vám dodať vieru, že svet je krásny a oplatí sa ho opäť vidieť. A mal pravdu. Máte tam vonku mnoho dôvodov na uzdravenie. Mnoho vecí, ktoré by ste mali opäť vidieť.“

Okolo nás sú vždy ľudia, ktorí prežívajú ťažké osudy, bolesti či sklamania, no nehovoria o tom. Vždy veria, že život je krásny a za každých okolností má zmysel žiť ho naplno a veriť, že všetko bude dobré. Napriek svojmu ťažkému osudu dokážu motivovať a rozosmievať ľudí okolo seba. Sú to tí skutočne silní ľudia, ktorí robia svet okolo nás pestrofarebný.

Veľkonočné pranie

„Boh nám zoslal priateľov,
aby naplnili našu životy láskou a radosťou.
Preto i my vám želáme k týmto sviatkom
tie najkrajšie dni plné rodinnej pohody
a v spoločnosti najcennejších ľudí okolo vás.“

Nádherné
Veľkonočné
sviatky
všetkým.

praje kolektív pracovníkov OcÚ Bajany

Všetkým čitateľom prajeme

príjemnú jar prežitú v zdraví

OBECNÝ SPRAVODAJ OBCE BAJANY, VYDÁVA OBEC BAJANY AKO ŠTVRŤROČNÍK

TLAČ: OBECNÝ ÚRAD BAJANY

NEPREDAJNÉ. VYDANÉ PRE INTERNÉ POTREBY OBCE BAJANY

